

TRẦN THỊ BÔNG GIẤY
(BIÊN KHẢO)

TÀI HOA
MỆNH BẠC
(Tập I & II & III)

VĂN UYÊN 2016

TÀI HOA MỆNH BẠC (Tập I- II- III)

Bản Dành Riêng Cho Trần Thị Bông Giấy

Bìa: Một bức ảnh trong "Căn Nhà Những Người Trăm Năm Cũ", nơi dung thân của Mẹ và Âu Cơ (luôn cả Bà và anh Nô) từ tháng 11/1997 bắt đầu chấp hành cuộc sống cô đơn.
(Ảnh TTBG).

Second Printing, hardcover, July 2016 by
VĂN-UYÊN PUBLISHING COMPANY
849 N. Second St.
San Jose, CA 95112, USA

Copyright © by VĂN-UYÊN, USA
Text copyright © by TRẦN THỊ BÔNG GIẤY

All Right Reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any mean, electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any information or storage retrieval system now known or to be invented, without permission in writing from the publisher, except by a reviewer who wishes to quote brief passages in connection with a review written for inclusion in a magazine, newspaper or broadcast.

Printed in the United States of America by
VĂN UYÊN PUBLISHING COMPANY.

Thư Từ Liên Lạc:
Trần Thị Bông Giấy
Nhà Xuất Bản Văn Uyên
849 N. 2nd St.
San Jose, CA 95112, USA
Điện Thoại: (408) 288-8869
E-mail: ttbg@sbcglobal.net
www.tranthibonggiay.net

MỤC LỤC

* / TỰA

* / TÀI HOA MỆNH BẠC:
WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756-1791)
(Kiến Thức Âm Nhạc)

* / TÀI HOA MỆNH BẠC:
ALEXANDER PÚSHKIN (1799-1837)
(Kiến Thức Văn Học Nga)

* / CUỘC QUYẾT ĐÁU (*Un coup de fusil*)
(Truyện Ngắn Nga)
Tác giả: ALEXANDER PÚSHKIN
(TTBG chuyển ngữ từ bản tiếng Pháp của Prosper Mérimée).

* / TÀI HOA MỆNH BẠC:
MIKHAIL YUR'EVIC LERMONTOV (1814-1841)
(Kiến Thức Văn Học Nga) (*tr. 121--156*)

* / BÈLA
(Truyện ngắn Nga)
Tác giả: Mikhail Y. LERMONTOV
(TTBG chuyển ngữ theo bản tiếng Anh của Paul Foote)

* / TÀI HOA MỆNH BẠC:
NIKOLAI V. GOGOL (1809-1852)
(Kiến Thức Văn Học Nga)

* / CÁI ÁO CHOÀNG
(Truyện Ngắn Nga)
Tác Giả: Nikolai GOGOL
(TTBG chuyển ngữ theo bản Pháp văn của HENRI TROYAT)

*TÀI HOA MỆNH BẠC:
AMÉDÉO MODIGLIANI (1884-1920)
(Kiến Thức Hội Họa)

*TÀI HOA MỆNH BẠC:
FRÉDÉRIC FRANÇOIS CHOPIN (1810-1849)
(Kiến Thức Âm Nhạc)

*TÀI HOA MỆNH BẠC:
VINCENT VAN GOGH (1853-1890)
(Kiến Thức Hội Họa)

*TÀI HOA MỆNH BẠC:
EMILY BRONTE (1818-1848)
(Kiến Thức Văn Học Anh)

*TÀI HOA MỆNH BẠC:
FRANZ KAFKA (1883-1924)
(Kiến Thức Văn Học Đức- Do Thái)

*SỰ TRÙNG PHẠT
(Truyện Ngắn Đức- Do Thái)
Tác giả: **Franz Kafka**
(Bản dịch Anh ngữ của **Edwin Muir**.
TTBG chuyển Việt ngữ)

*TÀI HOA MỆNH BẠC:
EDGAR ALLAN POE (1809-1849)
(Kiến Thức Văn Học Mỹ)

*CON MÈO ĐEN
(Truyện Ngắn Mỹ)
Tác giả: **Edgar A. Poe** (**TTBG** chuyển Việt ngữ).

*TÀI HOA MỆNH BẠC:
PAUL GAUGUIN (1848-1903)
(Kiến Thức Hội Họa Pháp.)

*/ TÀI HOA MỆNH BẠC:
VLADIMIR MAIAKOVSKI (1893-1930)
(Kiến Thức Văn Học Nga)

*/ TÀI HOA MỆNH BẠC:
FRANZ SCHUBERT (1797-1828)
(Kiến Thức Âm Nhạc Áo)

*/ TÀI HOA MỆNH BẠC:
MAKXIM GORKI (1868-1936)
CON NGƯỜI HÀNH ĐỘNG
(Kiến Thức Văn Học Nga)

*/ HAI MƯƠI SÁU NGƯỜI ĐÀN ÔNG
VÀ MỘT CÔ GÁI
(Truyện Ngắn Nga) Tác giả : MAKXIM GORKI
TTBG (chuyển ngữ từ bản tiếng Anh của Bernard Isaacs)

*/ TIỂU SỬ DANH NHÂN:
NICCOLO PAGANINI (1782-1840)
(Kiến Thức Âm Nhạc Ý)

*/ TIỂU SỬ DANH NHÂN:
GEORGE SAND:
NGƯỜI ĐÀN BÀ LẠ LÙNG CỦA THẾ KỶ 19
(Kiến Thức Văn Học Pháp)

□

PHỤ LỤC:
NHỮNG MẪNG
VĂN HỌC QUỐC TẾ

TIỂU LUẬN: PHÊ BÌNH VĂN CHƯƠNG
TẠI PHÁP
(Kiến Thức Văn Chương Pháp)

"FRANKENSTEIN"

Tác giả: **Mary Shelley**
(Kiến thức Văn Chương Anh)
(TTBG Đọc Sách)

TỪ "NGƯỜI ĐÀN-ÔNG-DUỚT-HÀM"
ĐẾN "RASKOLNIKOV"
TRONG TIỂU THUYẾT DOSTOIEVSKI
(Kiến Thức Văn Chương Nga)

MARCEL PROUST &
"À LA RECHERCHE DU TEMPS PERDU"
(Kiến Thức Văn Chương Pháp)

[]

*Người thức ngủ là vô cùng sinh tử
Chép đời tài hoa cho cõi riêng mình
Trong cõi chung có mặt-trời-máu-đỏ
Mở trắng khuya người hái trái tim xanh*

*Bởi tài hoa có nghĩa là khổ lụy
Ai chép chuyện người cho một mai sau?
Bởi tài hoa cũng nghĩa là mệnh bạc
Xin giữ cho đời trắng gió thiên thâu.*

(Thơ TNH tặng TTBG-- 1994)

[]

TỰA

Từ cổ chí kim, từ Đông sang tây, "Tài Hoa" và "Đau Khổ" vẫn là hai chữ ghép liền với nhau trong định mệnh người nghệ sĩ. Điều này

giống như một quy luật đặt ra của Thượng Đế mà kẻ được Ngài chọn để trao cho một tài năng hẳn hữu đã khó lòng cưỡng chống. Bên phương trời Tây, nhắc đến Beethoven, người ta nghĩ ngay đến những nhạc phẩm vĩ đại đi kèm với cuộc đời gian nan không ngừng của nhà nhạc sĩ. Nói về Dostoievski, khó ai phủ nhận được tính chất giông bão trong cuộc đời nhà văn chẳng khác nào cuộc đời các nhân vật trong những tác phẩm bậc thầy của ông. Trong nền văn chương thâm thúy vô tận của Đông phương đã từng có một Lý Thương Ẩn, một Đỗ Phủ với những vần thơ trác tuyệt bên cạnh cuộc đời đa phen sóng gió; một Nguyễn Du với cái tài hoa và cái tai ương đeo đẳng liên hồi; một Tư Mã Thiên với những trang sử hùng hồn mà số phận phải đeo mang cái án “hũ hình”¹ ghê gớm; một Cao Bá Quát thi tài lừng lẫy, thặng trầm ngang dọc, phút cuối cùng trước khi bước vào cõi chết, tiếng nói phát ra vẫn chỉ là thanh âm của những vần thơ!

Lại còn biết bao nghệ sĩ hàng đầu khác... Những Mozart, Van Gogh. Những Púshkin, Edgar Poe. Những Charlotte Bronté, Nguyễn Trãi. Những Lưu Quang Vũ, Byron. Những Chopin, Hàn Mặc Tử. Những Maiakovski, Rimbaud. Những Maupassant, Vương Bột. Những Balzac, Modigliani. Những Emily Bronté, Nguỵng Tống. Những Samuel Beckett, Hemingway. Những Schubert, Kierkegaard. Những Toulouse-Lautrec, Paganini. Những Khái Hưng, Marcel Proust. Những Delacroix, Tô Đông Pha.. v.v..

Những người nghệ sĩ lớn ấy, dù Đông hay Tây, dù kim hay cổ cũng đều gặp nhau trong sự việc cùng nhận chung một dấu ấn của Thượng Đế. Một thứ dấu ấn đặc thù vượt bậc mà đáng Hóa Công chỉ dành riêng cho họ.

Vậy họ là ai? Có phải là những con người đã được Thượng Đế yêu thương hơn hết khi ban cho một tài năng rộng lớn? Hay chỉ là những kẻ bị Ngài dày đọa theo một thứ định mệnh lao đao bi thảm không ngừng?

Nhưng dẫu họ là ai thì đối với nhân loại bình thường, họ cũng đã là những người có công lớn trong việc đem ánh sáng nghệ thuật vào một đời sống phàm trần quá ư nhàm chán. Họ làm linh động sự sống, làm thăng hoa tâm trí. Họ làm sâu sắc tư tưởng và tạo nên ngõ thoát cho con người vốn rất dễ bị cùng đường vì những điều phiến não, nghĩ suy.

Nghệ thuật thì vô tận và cuộc đời cùng tài năng những-con-người-định-mệnh lại thật bao la phong phú. Với những tập sách nhỏ này, người viết không dám hoài vọng làm nên đầy đủ công cuộc trình bày như mong ước, mà chỉ dám đưa ra bằng tất cả cẩn trọng và say mê trên những tìm tòi hiểu biết giới hạn riêng mình về cái thế giới của những con người thiên cổ lưu danh.

Trong loạt chủ đề như vậy, chỉ xin giới thiệu những thiên tài vĩ đại đã đến trong cuộc đời như một vầng thái dương sáng chói và cũng biến

---

¹ Án Hũ Hình là bị thiến

nhanh khỏi cuộc đời như ánh sao đêm vụt tắt giữa bầu trời đen tối. Sự giao duyên của họ với cuộc đời thì rất ngắn ngủi. Ngắn ngủi nhưng vô cùng đầy đủ. Và họ đã để lại cho nhân gian biết bao gia tài vĩ đại. Vĩ đại như chính tài năng và những khổ đau mà họ phải chịu mang.

Công việc đòi hỏi sự say mê và óc tìm tòi thận trọng, nhưng vẫn không đủ để diễn tả cho hết nổi ngưỡng mộ và biết ơn mà các thiên tài này đã tạo ra trong lòng người viết, cũng như trong lòng hậu thế. Xin bỏ qua cho những thiếu sót hẳn phải có và hãy cùng người viết chiêm ngưỡng cái gia tài nghệ thuật bây giờ không còn phải là của riêng ai.

(San Jose, California, 30/9/1992)

Trần Thị Bông Giấy

[]